



**BOSCO BOYS, LANGATA,
ŠKÔLKA V SLUME KUWINDA
- TRI PROJEKTY, V KTORÝCH
ŽIJÚ, UČIA SA, A TRÁVIA SVOJ
ČAS DETI I MLADÍ Z ULÍC
NAIROBI. NAŠLI TU POMOC,
POROZUMENIE, ZÁUJEM,
PRIATEĽOV, LÁSKAVÝCH
VYCHOVÁVATEĽOV... AJ
MEDZI NAŠIMI MISIJNÝMI
DOBROVOĽNÍKMI - KEŇA.**



MÁRIA CHLEBANOVÁ FOTO ARCHÍV MISIJNÝCH DOBROVOĽNÍKOV

Bohatstvo a bieda pod Kilimandžárom

V auguste sa po roku na misiách vrátili domov Janka, Martinka, František a Peter. Porozprávali nám o svojej dobrovoľníckej a misijnej skúsenosti v africkej Keni, krajine plnej kontrastov chudoby a bohatstva.

Janka Majdová, právnička zo Svidníka, od detstva túžila ísť na misie do Afriky. Sen sa jej splnil. Martinka Kollarová, učiteľka a katechétka pôvodom z Hronských Kľačan, Peter Trnka, informatik z Bánoviec nad Bebravou a František Baláž zo Starej Ľubovne, ktorého prvá misijná skúsenosť bola na Haiti – tí všetci prišli tiež na niekoľko mesiacov pomáhať do Afriky. Pracovali na projektoch pre chudobné deti v Nairobi a vystriedali v práci psychologičku Andreu Križanovú a projektovú manažérku

Klárú Holú z Trenčianskej Teplej - časť Dobrá. Andrea sa v našej diecéznej charite venuje deťom v charitnom domove v Považskej Bystrici. Klára naďalej pracuje na misijných rozvojových projektoch.

BOHATSTVO AJ DETI NA ULICI

Kenská republika leží na rovníku vo východnej Afrike. Ide o veľmi rýchlo sa rozvíjajúcu krajinu. Predovšetkým hlavné mesto Nairobi je moderná metropola s rýchlo rastúcou ekonomikou. Na druhej strane tu možno nájsť obrovskú biedu. Nie je tu totiž vládny sociálny program pre ľudí v núdzi. V nairobských uliciach sa potuluje oko-

lo 60 tisíc chlapcov, ktorí sa nevedia o seba postarať inak ako kradnutím, žobraním a fetovaním. Málokedy sa dožívajú vyššieho veku. Na ulici prežívajú iba tí najsilnejší... Mimo Nairobi a iných väčších miest ľudia žijú pokojne. Majú zväčša nejaký domček a pôdu, ktorú obrábajú. Prípadne sa starajú o kravy, kozy alebo ovce. Stále častejšie sa však stáva, že sa rozhodnú ísť do miest s vidinou lepšieho zárobku. Preto je v Nairobi toľko slumov a ľudí na ulici.

Chudobní sa živia jednoducho upravenou strukovou či zeleninovou stravou. Deti majú rady „chapati“, jedlo podobné našim palacinkám. Bohatí ľudia majú väčšie možnosti. Môžu jesť v reštauráciách, ktoré sa špecializujú na mäso zo zvierat ako krokodíl, antilopa, žirafa...

Keňa je krásna krajina a safari láka turistov z celého sveta. Veď kto by nechcel vidieť populárne národné parky Amboseli so slonmi a panorámou Kilimandžára alebo Masai Mara, kde žijú asi všetky zvieratá Afriky, vidieť Nakuru, jazero s množstvom plameniakov a pelikánov, vyštverat' sa na Mount Kenya, druhý najvyšší vrch Afriky, či okúpať sa v horúcom Indickom oceáne...

„Doprava tam funguje celkom dobre, len sa nesmiete nikam ponáhľať,“ hovorí Peter. Dá sa dostať skoro všade. Najviac sa využívajú „matatu“ – dodávkové auto pre 12 – 14 cestujúcich, v ktorom sa ich, samozrejme, prepravuje podstatne viac.

Aj prejavy duchovného života sú iné ako u nás. „Sväté omše sú oživené tancom a spevom, čo sa mi veľmi páči. Prekvapil ma počet rôznych náboženstiev a siekt. Je ich tu okolo 3000. Ich kazatelia na uliciach či v dopravných prostriedkoch kážu ľuďom a za určitý poplatok sľúbia

požehnanie alebo uzdravenie. Najradšej kážu o chudobnej vdove, ktorá dala všetko, čo mala...“ rozpráva Fero.

STREDISKO BOSCO BOYS

Škola, internát, ihrisko a kaplnka tvoria stredisko Bosco Boys pre chlapcov z ulice. Peter pracoval práve tu. „Vyučoval som prácu na počítači a staral sa o počítače. Dôležitejšia časť mojej misie však bola venovať sa chlapcom. Snažil som sa s nimi tráviť čas najmä pri hrách, doučovaní a modlitbách,“ vysvetľuje Peter. Podľa jeho vlastných slov ho oslovila ich radosť a známe „hakuna matata“, čo znamená „žiadny problém“. „Chlapci často žijú v podmienkach, ktoré si nevieme ani predstaviť, ale pri tom by nás mohli veľa naučiť o tom, ako žiť šťastný život. Keď som sa raz jedného chlapca opýtal, prečo je taký šťastný, odpovedal mi veľmi jednoducho: Prečo nie, veď sa dnes nič zlé nestalo.“

Ferko v tomto centre pomáhal pri učení základov informatiky a technikom zariadení učebni. Zašiel i do neďalekej škôlky v slume, kde pomáhal deťom s čítaním, písaním, kreslením, či počítaním. Deti zo slumu Kuwinda a z okolia môžu navštevovať škôlku, ktorá sa nachádza priamo v tomto „chudobnom plechovom mestečku v meste“. Pri vyučovaní, hrách a vydávaní jedla tu pomáhala aj Martinka.

LANGATA – INÉ PRAVIDLÁ AKO NA ULICI

Súčasťou Bosco Boys je i rehabilitačné centrum (niečo ako internátna škola pre chlapcov z ulice) s názvom Lan-

MISIJNÍ DOBROVOLNÍCI FERRO BALÁŽ (VĽAVO)
A PETER TRNKA: POHLAD NA SVET Z TERMITISKA...





„AJ ONY MAJÚ
PRÁVO NA
DETSTVO, KTORÉ
IM UKRADLA
CHUDOBA...“

gata, kde si chlapci zvykajú na život podľa pravidiel, odlišných od tých na ulici.

Žili a pracovali tu aj Janka

s Martinkou. Sú tu štyri triedy, kde dobrovoľníčky vyučovali. Chlapci sa v škole, ktorá nie je oficiálnou, učia, čo to škola vlastne je, aký poriadok tu je, ako sa správať na hodinách. Býva to náročné aj pre skúsených učiteľov. O to väčšmi, že škola bojuje s nedostatkom základného vybavenia - nie sú knihy, ceruzky, papier... Janka učí telesnú výchovu, výtvarnú výchovu a náboženstvo. Martinka matematiku a náboženstvo. Po vyučovaní trávia s deťmi voľný čas - hrajú sa s nimi, pomáhajú im s domácimi úlohami, občas idú na výlet, spoločne pripravujú jedlo. „Je to ako rodina. Jedna veľká rodina,“ hovorí Janka. Patria do nej i dobrovoľníci z iných krajín, tím učiteľov a sociálnych pracovníkov a saleziánska komunita - bratia vo formácii a traja kňazi z Indie a Afriky. „V jedno ráno som prišla do prvej triedy a z mojich ôsmich žiáčikov som tam našla len štyroch. Tak sa pýtam, kde sú ostatní. Samozrejme, žiadna odpoveď, len figliarske pohľady. Začala som hodinu. No po niekoľkých minútach zrazu počujem nejaký šuchot. Keď som otvorila skriňu, v každej poličke som našla jedného chlapčeka vysmiateho od ucha k uchu,“ spomína Janka.

AKÉ SÚ DETI?

Deti sú všade rovnaké. „Ale tie naše boli o svoje bezstarostné detstvo pripravené. Mnoho z nich vyrastalo na ulici, boli zneužívané, závislé od drog. Mnohí chlap-

ci ušli z domu, lebo si dokázali zabezpečiť viac stravy na ulici, ako im vedeli poskytnúť doma. Niektorí mali jednoducho len „bad luck“ - ocitli sa v zlej spoločnosti. Ale sú to stále ešte deti. Hravé, priateľské, plné energie a neskutočne silné,“ hovorí Martinka. „Dokážu sa zabaviť s čímkoľvek. Zoberú si koleso od bicykla, drevko a kotúľajú si ho. Z igelitových vreciek si vyrobia loptu a hrajú futbal. Tešia sa aj z toho, keď uvidia „mzungu“ (biely človek). Vtedy je z diaľky počuť ich „How are you?“ dodáva Peter.

ZMYSEL TEJTO PRÁCE?

„Túto otázku som si položila viackrát. Ved' som len „mzungu“, biela žena, ktorá má všetko. Tak prečo sa im miešam do života. V týchto momentoch mi však vždy prišiel na um obraz rodiny... Deti vidia, ako žijeme, a to ich učí hodnotám. Vidia a zažívajú obraz niečoho, čo nemajú možnosť vidieť a zažiť doma - nežnosť, starostlivosť, niekto sa o ne zaujíma, má ich rád. Dá im nádej a ukáže ich vlastnú hodnotu. Aj ony majú právo na detstvo, ktoré im ukradla chudoba a alkohol. A aký význam to má pre mňa? Neopísateľne veľký...“ hovorí Janka.

Fero vníma zmysel misie takto: „Mne osobne to otvára širší obzor a inšpiruje ma to k ďalšej službe. Im môžeme pomôcť aj svojou prítomnosťou, tým, že ich vypočujeme, poradíme im, zasmejeme sa s nimi... sme tam, keď niekoho potrebujú. Mnohí to doma nedostali, preto sú to pre nich vzácné chvíle.“

„Začiatok misie bol krásny. Plný nadšenia, ideálov, chuti robiť. A tým, že to bolo niečo nové aj pre nich, bolo to zaujímavé pre nás všetkých. No časom nadšenie opadlo a chvíľami to bolo ťažšie. No vždy, keď som sa ocitla na dne, prišlo potešenie: úsmev alebo pohladenie jedného z chlapcov, oči plné vďaky,“ uzatvára Janka. ■



JANKA (VĽAVO) A MARTINKA